

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201279
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821201279.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, a.s., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 31320155, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom AK, Mýtna 48, Bratislava proti žalovanému: Y. X.T., T. XX.X.XXXX, C. G. XXX/X, C., o zaplatenie sumy 1.032,43 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **n e m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 24.5.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.032,43 eur, spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 18.5.2018 uzatvorená zmluva o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku 964 eur na kúpu spotrebného tovaru, bližšie špecifikovaného v zmluve. Kúpna cena tovaru bola 1.075,05 eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu v sume 111,05 eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 50-eurových splátkach po dobu 23 mesiacov a to až do celkovej sumy pôžičky 1.150 eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil celkovo 0 eur. Vzhľadom k tomu že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 26.8.2018 vo forme predžalobnej upomienky vyzval žalovaného k okamžitej úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný ani dodatočne dlžné splátky neuhradil. Preto právny predchodca žalobcu dňa 19.10.2018 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 2.11.2018 - oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Jeho celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje čiastku 1.032,43 eur. Žalobca zároveň požaduje aj zákonné úroky z omeškania a to od 6-tého dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti a do pozornosti súdu dáva, že si neuplatňuje ako sankciu zmluvnú pokutu vo výške 115,44 eur, uvedenú v prehľade splátok a úhrad. Neuplatnil si náklady ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný celkovo uhradiť žalobcovi sumu 1.143,48 eur. Žalobca si teda v konaní uplatňuje sumu, ktorá predstavuje celkovú dlžnú istinu v sume 1.032,43 eur.

2. Žalovaný na pojednávaní dňa 19.5.2022 uviedol, že predžalobnú upomienku zo dňa 26.8.2018 si prevzal, teda bola mu doručená. Nepamätá si že mu od právneho predchodcu žalobcu bola doručená aj písomnosť - oznámenie o vyhlásení okamžitej úveru zo dňa 2.11.2018. Ďalej uviedol, že momentálne je zamestnaný, pracuje v Kauflande v Prešove, kde zarába v čistom od 600 - 750 eur mesačne. Viac k prejednávanej veci neuviedol.

3. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil písomne.
4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vrátane obchodných podmienok, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, zmluvou o postúpení vymáhanej pohľadávky, predžalobnou upomienkou s doručenkou a zistil nasledovný skutkový stav:
5. Právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaný ako klient uzavreli dňa 18.5.2018 na základe žiadosti právneho predchodcu žalobcu zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 964,00 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 1.150,00 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 23-och mesačných splátkach pri výške 50 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 20,58 % a RPMN - 20,58 %. Splatnosť prvej mesačnej splátky je 20.6.2018.
6. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa mali stať Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky.
7. Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 26.10.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k okamžitej úhrade nedoplatku časti splátok v sume 120 eur, v opačnom prípade pristúpi k zosplatneniu celého úveru. Listom označeným ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.2.2018 oznámil žalobca žalovanému zosplatnenie celého zvyšku úveru a to v celkovej sume 743,61 eur.
8. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil do podania žaloby sumu 0 eur.
9. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, (ďalej len OZ), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).
10. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.
11. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.
12. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.
13. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:
 - a) druh spotrebiteľského úveru,
 - b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
 - c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
 - d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
 - e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
 - f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
 - g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

14. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

15. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

17. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

22. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

23. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho

zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

24. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

25. Nepochybné zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

26. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

28. Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (§ 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka).

29. V § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že postupca je povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky.

30. V zmysle § 92 ods. 8 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

31. Je nepochybné, medzi stranami nesporné a z vykonaného dokazovania to vyplynulo, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - VÚB, a.s. ako bankou a žalovaným ako dlžníkom dňa 18.5.2018, na základe ktorej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 964 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť za v zmluve dojednaných podmienok. Žalobca svoj nárok v konaní a svoju vecnú aktívnu legitimáciu odvíja od Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok a Dodatku č. 4 k tejto zmluve, uzavretej medzi ním ako postupníkom a spoločnosťou VÚB, a.s. ako postupcom (bankou).

32. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. OZ. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi, novému veriteľovi a to aj bez súhlasu dlžníka. V danom prípade sa však Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky žalovanému na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko ten má vo vzťahu k Občianskemu zákonníku povahu lex specialis.

33. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol klient s plnením pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň to, aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Písomná výzva banky dlžníkovi na splnenie dlhu je nevyhnutnou podmienkou platnosti postúpenia (cesie) pohľadávky banky na tretiu osobu. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto postúpenie je svojim obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

34. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

35. Povinnosťou banky (právneho predchodcu žalobcu) pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať dlžníka (žalovaného) na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovaného, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

36. Postupca, ktorému banka pohľadávku postúpila je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku nepretržite 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka, nakoľko doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/47/2016 zo dňa 24.02.2016).

37. Súd má za to, že výzva uvedená v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je právnym úkonom, čo znamená, že platnosti resp. neplatnosti tejto výzvy sa nemožno domáhať v konaní pred súdom. Ide o tzv. faktický úkon, ktorý je však nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade ak tento faktický úkon nebol vykonaný, neplatným bude následný právny úkon.

38. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa 18.5.2018 na základe žiadosti právneho predchodcu žalobcu zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 964 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 1.150 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 23-och mesačných splátkach pri výške 50 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 20,58 % a RPMN - 20,58 %. Splatnosť prvej mesačnej splátky je 20.6.2018.

39. Súd žalobu zamietol preto, že žalobca nepreukázal, žeby oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 2.11.2018 bolo doručené žalovanému. Nepredložil k tomu žiaden dôkaz. Žalovaný pri svojom výsluchu uviedol, že si nepamätá, aby mu tento právny úkon bol doručený. Je tak zrejmé, že s veľkou pravdepodobnosťou mu doručený nebol. Ak by doručený bol, žalobca v tomto smere neuniesol dôkazný bremeno. Ide o tak závažný právny úkon, že je nevyhnutné ho doručiť do dispozičnej sféry adresáta. V opačnom prípade nenadobudne právne účinky, čiže je neplatný tento právny úkon. Keďže toto okamžité zosplatnenie úvere je neplatné, je neplatným aj prevod postúpenia pohľadávky na Intrum Slovakia, s.r.o., ktorá je žalobcom v tomto konaní. Preto je možné konštatovať, že žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o. nemá aktívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní, nie je nositeľom hmotnoprávneho nároku a tento nárok mu teda nepatrí. Preto mu ho súd nepriznal.

40. Žalobca teda nepreukázal, že by žalovanému riadne doručil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 2.11.2018. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku. Taktiež z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorázovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatenie pohľadávky. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku „V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.“ Zároveň platí § 132 ods. 2 podľa ktorého „Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.“ Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstať a už z týchto dôvodov, je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je daný nedoručením Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti a to má za následok nemožnosť domáhať sa žalovaného nároku, ktorého sa domáha v tomto konaní žalobca. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na aktuálne rozsudky, konkrétne na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3Csp/156/2020 z 1.12.2021, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/30/2020, z 14.12.2020, alebo rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/218/2020, z 6.9.2021, rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 2Csp/49/2020, z 19.1.2022. Osobitne je nutné poukázať na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/45/2021, z 2.2.2022 podľa ktorého: „Z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany Všeobecnej úverovej banky, a. s. bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanej doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Žalobca nepredložil výzvu, ktorá by bola adresovaná žalovanej a za splnenie podmienky predchádzajúcej výzvy nemožno považovať ani „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 24.01.2018. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné uzavrieť, že vo vzťahu k tejto listine v konaní nebolo preukázané, aby táto bola žalovanej doručená. Nepredložením dôkazu o doručení výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca neúniesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, a preto žalobca nemôže byť aktívne legitimovaný v tomto konaní, keďže nepreukázal platné postúpenie pohľadávky. Je potrebné poukázať na to, že žalobca musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka žalovanej doručila. Rovnako podľa najaktuálnejšieho rozsudku Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022, z 28.2.2022 je uvedené: „V konkrétnostiach prejednávanej veci - odvíjajúcich sa od skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe, ktorými je konajúci súd viazaný - tak žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že došlo k platnému zosplateniu „celého dlhu“. Okresný súd zdôraznil, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. (a ani oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti) žalovanej do vlastných rúk; teda nepreukázal, že došlo k účinnému zosplateniu pohľadávky. Práve doručenie takejto výzvy je totiž podmienkou, aby bolo možné „zákonným spôsobom vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vo všeobecnosti. Nadväzne okresný súd uzavrel, že žalobcovi právo na zaplatenie „celého dlhu“ nevzniklo. Vzhľadom na tieto skutočnosti „žalobu v celom rozsahu bez ďalšieho zamietol so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu“. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Nad bezprostredný rámec odvolania krajský súd dodáva, že doručenie, či už výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. alebo samotného zosplatenia nie je prípustné preukazovať len predložením podacích hárkov, prípadne iných dokladov potvrdzujúcich iba odoslanie písomností. Relevantným je totiž (až) preukázanie, že dotknutá písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry adresáta; bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020.“

41. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

42. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

43. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020 vyplýva, že vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že v prejednávanej veci nedošlo k platnému postúpeniu splatnej pohľadávky. K doručeniu právneho úkonu formálne označeného ako „Výzva na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti“ zo 16. januára

2012 žalovanej došlo v zmysle článku X. 3. úverovej zmluvy dňa 23. januára 2012 (vrátaná poštová zásielka) a k doručeniu vyhlásenia úveru za predčasne splatný došlo na základe právneho úkonu formálne označeného ako „Vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ z 23. februára 2012 v zmysle článku X. 3. úverovej zmluvy až dňa 8. marca 2012 (viď vrátaná poštová zásielka). Z toho jednoznačne vyplýva, že veriteľ nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade s druhou vetou vyššie citovaného ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže podľa názoru dovolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe (a to aj osobe, ktorá nie je bankou) len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, a v tomto prípade došlo k postúpeniu nesplatnej pohľadávky, išlo o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu musel súd žalobu ako celok zamietnuť.

44. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

47. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Nakoľko je žalovaný v spore plne úspešný, priznal mu plnú náhradu trov konania, ktorá bude vyčíslená po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Nakoľko sa žalovaný po vyhlásení rozsudku vzdal práva na odvolanie voči nemu, toto právo mu zaniklo.